

NİMETLERİN SORGUSU VE CİHAD ETMEK

es-Salâtu ve's-selâmu alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn. Seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ Muhammedin ve âlihî ve sahabihi ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emma bâ'd:

Fa'lemû eyyühe'l-ihvân fe-inne efdale'l-kitâbi kitâbullah ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ Muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem. Ve şerre'l-umûri muhdesâtuhâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin ve sâhibihâ fi'n-nâr. Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

إِنَّ أَوَّلَ مَا يُسْأَلُ عَنْهُ الْعَبْدُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ النَّعِيمِ
أَنْ يُقَالَ لَهُ: أَلَمْ نُصِحِّ لَكَ جِسْمَكَ وَنُرْوِكَ مِنْ
الْمَاءِ الْبَارِدِ

Inne evvele mâ yüs'elü anhü'l-abdü yevme'l-kıyâmeti mine'n-naîmi en yukâle lehû elem nusihha leke cismeke ve nürvîke mine'l-mâi'l-bârid.

Sadaka Resûlullah fî mâ kâl ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretlerinin selamı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı dünya ve âhîrette üzerinize olsun. Rabbimiz iki cihanda aziz ve bahtiyar ve âfiyet üzere eylesin.

Râmûzü'l-ehâdîs isimli hadis kitabının 120. sayfasından Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet okumaya devam edeceğiz. Bu hadîs-i şerîflerin inşaallah okunması ve izahına geçmeden önce evvelen ve hâsseten Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in ruh-i pâkine mübarek akşamda bir hediye-i Kur'âniye olsun diye; onun âl'inin, ashâbının, etbânının ruhlarına; sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullahın ruhlarına; hâsseten Ümmet-i Muhammed'in mürşitleri olan sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyemizin ervâhına; eseri telif eylemiş olan [Ahmed Ziyâüddin] Gümüşhanevî Hocamız'ın ruhuna; kendisinden feyz aldığımız Mehmet Zahid Kotku Hocamız'ın ruhuna; bu hadislerin bize kadar gelmesine emek sarf etmiş olan hadis râvilerinin ve alimlerin ve sâir zevât-ı muhte-

remin ruhlarına; bu beldeleri fethetmiş olan fatihlerin, şehitlerin, gazilerin, mücahitlerin ruhlarına; cümle ashâb-ı hayrât u hasenâtın, bilhassa şu caminin yapılmasına ve yaşamasına, ayakta durmasına, canlı kalmasına sebep olan kimselere hediye olsun diye; uzaktan yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere gelmiş olan siz kardeşlerimizin ve sâir ihvân-ı dîn-i mübînin âhirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye; biz yaşayan müslümanların da Rabbi-miz'in rızasına uygun ömür sürüp Peygamber Efendimiz'in sünnetini ihyâ edip şehit sevapları kazanıp huzur-u Rabbi'l-izzete sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olsun diye bir Fâtîha üç İhlâs-ı Şerîf okuyarak başlayalım.

a. Dünya Nimetlerinden İlk Sorgu Beden Sağlığıdır

إِنَّ أَوَّلَ مَا يُسْأَلُ عَنْهُ الْعَبْدُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ النَّعِيمِ
أَنْ يُقَالَ لَهُ: أَلَمْ نُصِحِّحْ لَكَ جِسْمَكَ وَنُرْوِيكَ مِنَ
الْمَاءِ الْبَارِدِ

İnne evvele mâ yüs'elü anhü'l-abdü yevme'l-kıyâmeti mine'n-naîmi en yukâle lehû elem nusıhha leke cismeke ve nürvîke mine'l-mâi'l-bârid.

Tirmizî'den Ebû Dâvud'dan, İbn Hibban'dan, Müstedrek'ten alınmış; Ebû Hüreyre *radıyallahu anh*'ın rivayet ettiği bir hadîs-i şerîf. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* insanın bu dünyadaki tattığı, gördüğü nimetlerin âhirette bir sorgusu suali olacağını beyan ediyor. Buyurmuş ki;

İnne evvele mâ yüs'elü anhü'l-abdü yevme'l-kıyâmeti mine'n-naîmi. "Kulun nimetler bâbında kıyamet gününde ilk kendisine sorgu sual açılacak olan şeyi şu tarzda olacak." *En yukâle lehû elem nusıhha leke cismeke.* "Ey kulum! O dünyada iken biz Azimü'ş-şân senin cismini, bedenini sıhhatli kılmadık mı?"

"Dünyadayken biz sana sıhhat vermedik mi ey kulum?" diye o sıhatten sorgu sorulacak!

Ve nürvîke mine'l-mâi'l-bârid.

Elem nusihha, lem harf-i cerri ile gelmiş *nusihha* meczum fiil olmuş oluyor. Eğer *nürvike* de ona mâtuf ise o da acaba *lem lem* meczum olur mu diye düşünülebilir. Fakat gelmiş.

Ve nürvîke mine'l-mâi'l-bârid. “Soğuk su ikram edip buz gibi onunla kandırdığımız bir hâlde senin vücudunu sıhhatli kılıp da dünyada âfiyet üzere yaşatmadık mı, bu nimeti nasıl inkâr edersin nasıl unutursun?!..” diye o nimetten sorgu sual olacak.

Araplar'ın meşhur şairleri vardı. İslâm gelmezden önce onların şiirlerinin bir kısmı Kâbe'nin duvarlarına asılmıştır ve *Muallakât* diye isimlendirilmiştir. Oraya şiiri asılacak kadar bir şöhret kazanmış meşhur bir şair var; Lebid. O eskiden yazdığı bir şiirinde diyor ki;

“Allah'tan gayrı her şey bâtıl değil mi? Gözünüzü açın, dikkat edin! Ne varsa hepsi boştur, hepsi bâtıldır!”

Ve külle naîmin lâ mahâleke zâilü. “Her bir nimet hiç şüphe yok ki elden gidecek, zail olacak, yok olacak, her şey boş!” demiş oluyor o şair.

Hakikaten insan bu dünyada çok şeyin peşinde koşuyor. Tabii pek çok şey parayla alındığı için en çok paranın peşinde koşuyor. [Parayı] her şeye döndürmek mümkün: Para olursa otomobil alırsın, gezmeye gidersin, yemek yersin, keyif çatarsın, güzel giyinirsin... Artık insanlar o parayı kazanmak için ne yapacağını şaşırıyor, aklı başından gidiyor. Ne haram ne helal gözüne görünmüyor!

Bir arkadaşıma sordum:

“Senin eski ortağın vardı, ne oldu?”

“Hocam, ayrıldım, artık yanına da gitmiyorum, konuşmuyorum da...”

“Niye?” dedim.

“Bir acayip oldu. Dünyanın parasını kazandı, çok zengin oldu ama hâlâ gözünden hırs gitmedi...”

Hani fakirler; ‘Artık şu kadar param olursa tamam, başka bir şey istemem.’ diyecek sanır.

“Zengin ama gözünü daha beter hırs bü-rüdü. Haksız yere bir adam bir iş yapalım diye kendisine senetler vermiş, altını imzalamış, sonra da o işleri olmamış, onları icraya

koyup koyup tahsil ediyor. 'E sen bunun karşılığında bir şey yapmadın, sen bunu ne hakla alırsın!' diyorum, hiç aldırdığı yok!" diyor.

Bu dünyadaki her nimetten Allahu Teâlâ hazretlerinin sorgu sual edeceğini hiç unutmamak lazım. Sıhatten sorgu sual olacak, içtiğimiz soğuk sudan sorgu sual olacak, yediğimiz lezzetli yemeklerden, meyvelerden sorgu sual olacak. Allahu Teâlâ hazretlerine bunların şükrünü eda etmemiz icap ediyor. Şükran duygusuyla dolu olmamız gerekiyor. Rabbimiz'in bize bu nimetleri verdiğini hiç unutmamamız gerekiyor.

Bir sözü de her zaman söylerim, hoşuma gider: Cüneyd-i Bağdâdî genç bir delikanlı iken; şeyhi ve hocasının meclisinde kalabalık, ihvan ile beraber oturmuşlar. Şeyh Efendi zihinleri çalışsın diye bir soru atmış ortaya, bakalım fikirleri nasıl, onu anlamak için. Demiş ki;

“Şükür nedir, size göre şükür nedir?”

Hepsine şükrü soruyor. Cüneyd-i Bağdâdî de bir delikanlı, daha çocuk, tabii herhalde tahsil görüyordur ama daha genç. Diyor;

“Cüneyd, sana göre şükür nedir, söyle bakalım?”

“Efendim, şükür bana göre Cenâb-ı Hakk’ın nimetlerini yiyip de O’na âsi gelmemektir!”

Hocası çok beğenmiş, tarif çok hoşuna gitmiş.

Biz yemek yedik mi?

“Çok şükür yâ Rabbi, elhamdülillah...”

Hadi, arkasından günaha giderse olur mu?

Karnın neyle doldu?

Allah’ın nimetiyle doldu.

Bu yaptığın kabahat ne?

Allah’a karşı isyan! O’nun nimetini ye, ondan sonra O’na isyan et; öyle şey mi olur?!

“Asıl şükür Rabbin nimetini yiyip de ona âsi gelmemektir!” diyor.

Allah bize öyle edepli kul olmayı nasip eylesin. Nimetin Haktan geldiğini bilip O’na güzel kulluk yapmaya cümlemizi muvaffak eylesin.

Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* bir hadîs-i şerîfnde; “Her nimetten sorgu sual olacak!”¹ buyurdu.

el-Hâkümü't-tekâsür sûresinin sonunda âyet-i kerîmede de o beyan edilmiş. Ama; “Allahu Teâlâ hazretleri o sûreyi okuyandan o sorguyu kaldıracak!” diye de hadîs-i şerîf var.

Bismillâhirrahmânirrahîm

أَلْهِكُمْ التَّكَاثُرُ ﴿١﴾ حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾ كَلَّا
سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا
لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ﴿٦﴾ ثُمَّ
لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ
النَّعِيمِ ﴿٨﴾

*el-Hâkümü't-tekâsür. Hattâ zürtümü'l-mekâbir. Kellâ sevfe ta'lemûn. Sümme kellâ sevfe ta'lemûn. Kellâ lev ta'lemûne ilme'l-yakîn. Leteravünne'l-cehîm. Sümme le teravünnehâ ayne'l-yakîn. Sümme le tûs'elünne yevmeizin ani'n-naîm.*²

¹ ???

² 102/Tekâsür, 1-8.

Bu sûre-i şerifeyi söylemek, Allahuallem, Allah'ın kelamı, büyük, çok kıymetli kelâm... İnsan onun feyzinden, bereketinden, sevabından büyük ecir kazanıyor. Fakat o sûreyi, mânasını da okuduğu zaman insan bilmiş oluyor ki;

Her nimet Allah'tandır. Bundan bir sorgu sual olacak, onunla böbürlenmek uygun değil. Mal çokluğuyla böbürlenmek uygun değil. Kavim, kabile, akraba, dost, yakınlarının çokluğu ile iftihar edip de sağa sola caka satmak hüner değil!

Allah'a kulluk etmek gerektiğini de o sûreyi okuyan insanın anlayıp, idrak edip boynu bükük, mütevazı, nimetlere şükredici, Rabbine güzel kulluk edici kimse olması [gerekir]. Olmaya da herhalde muvaffak olacak ki Allahu Teâlâ hazretleri sorgu sual etmeyecek.

Rabbimiz bizi edepli kul eylesin, ârif, edip, zarif, kâmil kul eylesin.

Kabahati yapıyoruz yapıyoruz, boynumuzu büküyoruz: "Yâ Rabbi! Affet!" diyoruz.

“Öyle bir şuur versin ki kusur işlemeyeyim. O bana bunca nimetleri veriyor iken benim Rabbime böyle edepsizlik yapmam yakışmaz. Ayıp olur, çok ayıp olur, yapmayayım!” diye Rabbimizin yolunda edepli, ârif, zarif kullar olarak ömrümüzü hayırlarla meşgul olarak, cihatlar ederek, dinine yardımcı olarak istediği tarzda geçirmeyi nasip eylesin. Âhiretin cennet nimetlerini de nasip etsin.

Bu dünyada çok nimetler var, bahşeylemiş, bu nimetlerin en büyüğü İslâm nimetidir. En büyük nimet İslâm nimetidir. İnsan hasta olabilir, fakir olabilir, çirkin olabilir, şöyle olabilir böyle olabilir ama mü’min ya; en büyük güzellik odur. En büyük nimet, insanın hidayet yolunda olmasıdır. Allah’a çok şükür.

Elhamdülillah alâ nimeti’l-İslâm, elhamdülillah alâ hidâyeti’r-rahmân, elhamdülillah alâ tevfîki’l-îmân.

Rabbimiz’in bizi imanımızla hayırlara muvaffak eylemesi, bizi hidayet üzere tutması, müslüman eylemesi çok büyük bir nimet! Rabbimiz bizi bu nimetle dünyaya getirdi. Anadan babadan, sülaleden müslüman eyledi. Bizi müslüman olarak yaşatıp âhirete göçen-

lerden eylesin. Bizden sonra neslimizi de bu güzel yoldan ayırmasın.

Diğer hadîs-i şerîf:

إِنَّ أَوَّلَ شَيْءٍ يُرْفَعُ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ الْأَمَانَةُ وَالْخُشُوعُ،
حَتَّى لَا تَكَادَ تَرَى خَاشِعًا

*Inne evvele şey'in yürfeu min hâzihi'l-
ümmeți el-emânetü ve'l-huşûu hattâ lâ
tekâde terâ hâşiâ.*

Peygamber Efendimiz hadîs-i şerîfinde; “Bu ümmetten ilk kaldırılacak şey emanet ve huşuudur. Hatta neredeyse bir tek huşû sahibi insan görmez durumda kalacaksınız!” diye buyurmuş.

“Kaldırılacak” demek, “ümmetin arasından alınacak” demek. O sıfat artık onlardan çekilip alınacak, onlarda bulunmayacak demek. Mâlum âhir zamanda ümmetin bozulacağı hadîs-i şerîflerde bildirilmiş. O hadislerde gül gibi tahakkuk ediyor. Günden güne, etrafımızda şaşılacak birçok hadise görüyoruz. Ağzımız açık kalıyor ama bakıyoruz Peygamber Efendimiz hadîs-i şerîfte söylemiş, aynen söyledikleri. Bir kere daha *Sadaka*

Resûlullah diyoruz. Hadiselere bakıyoruz, hadisi okuyoruz, *Sadaka Resûlullah* diyoruz. Her şeyi bildirmiş. Bu ümmetten emanet de kalkacak. İlk kalkacak şey emanet!

b. Müslümanda Emanet Kavramı

Emanet ne demek?

“Emin insan olmak, güvenilir insan olmak” demek.

Sözü senet, vaadi borç, dediğini yapar, sözünde durur. Tamam, isterse kağıdı olsun isterse olmasın, isterse pul yapıştırılmış olsun isterse yapıştırılmasın, isterse şahit bulunsun isterse bulunmasın... Allah şahit değil mi?!..

Senin ona borcun yok muydu?

Vardı ama kimse bilmiyor!

Kimse bilmeyince inkâr ediyor, olur mu?

Geliyor buradan sitelerden, malları mülkleri -mülk değil de artık laf gelişi söylüyoruz- alıyor; şu kadar takım, bu kadar takım alıyor, imzaları imzalıyor, memlekete gidiyor. O dükkânı kapatıyor, iflas numarası yapıyor, başka bir dükkân açıyor. Adam artık peşinde dolaşsın, buradaki mal sahibi bir sene,

iki sene, üç sene, gele gide gele gide, parayı alıyor ama üç seneki pay, şimdiki paranın üçte biri, kıymeti yok! Adam bir de; “Ödedim.” der.

Bir de o giderken gelirken çektiği zahmetler sıkıntılar?..

O bakımdan bu devirde emanetin, güvenilirliğin kalmadığını görüyoruz. Ama bütün cihan bozulsa cümle cihan halkı bir tarafa gitse müslümanın sarsılmaması lazım.

“Herkes öyle yapıyor ya...”

Yaparsa yapsın! Allah bizi doğruluktan ayırmasın!

Bizim rızığımız, bizim kazancımız onun bunun aldatılmasıyla mı oluyor?

Bize rızkı Allah veriyor, aldatmadan da verir.

[Mehmed Zahid Kotku] Hocamız *rahmetullahu aleyh*; “İnsanın rızık denilen şey boğazından geçendir.” derdi. Rızık denilen şey boğazından geçemedikten sonra para bankada durmuş veyahut yiyecek buzdolabında durmuş, kıymeti yok! Allah bir hastalık veriyor, bir şey yiyemiyor veyahut yiyor ama oğlundan

çıkıyor, karısından çıkıyor, arabasından çıkıyor, başka malından çıkıyor; yine bir cezaya uğruyor. Hayrını bereketini görmüyor.

Bir de huşû denilen bir şey var ki kalbin titremesi, ürpermesi! “Aman ben öyle şey yapar mıyım, asla olmaz.” diye insanın içinden, Allah’ın rızasına uygun olmayan bir şeyi yapmamak istemesi. Kalpteki o huşû duygusu sağlam güzel bir duygudur. O Allah korkusunun emaresidir. O huşû duygusu kalktığı zaman insanlar her türlü şeyi yapar duruma geliyorlar.

Rabbimiz bizi emniyetli kullar eylesin. Huşûlu, haşyetli kullar eylesin, güzel huylarla, sıfatlarla muttasıf eylesin. Kötü huylardan berî eylesin. Kötü insanlardan uzak eylesin, kötü insanların şerrinden uzak eylesin.

Eski kitaplarda yazılmış ki adamın birisi zehirli yağmur yağacak, içenler delirecekler diye rüyada görmüş. Birkaç defa görünce aynı rüyayı evine küp almış, su depo etmiş, tedarik etmiş. Hakikaten biraz sonra rüyada gördüğü yağmurlar yağmaya başlamış. Sulara, çeşmelere, pınarlara her yere o yağmurların zehri karışmış, içen deli olmuş, içen deli ol-

muş. Adam da; “Oh iyi ki ben suyumu evin ambarında, mahzeninde depo ettim.” diye küpten gider, suyu ihtiyatlı ihtiyatlı, az az içermiş.

Kendisi akıllı, ötekilerin hepsi oynatmış, hepsi deli!

Bir gün geçmiş iki gün geçmiş, bir ay geçmiş iki ay geçmiş; çarşıya gidiyor deli, pazara gidiyor deli; o tarafa gidiyor deli, bu tarafa gidiyor deli... Sonunda canına tak demiş. Hikâyenin sonunda o da suyu içmiş, bu sefer isteyerek içmiş. Bir sürü delinin arasında bir tane akıllı rahat edememiş o da içmiş, ondan sonra o da delirmiş tamam. Herkes deli, ortalık delilerle dolmuş.

Benim aklıma o geliyor: Herkes bozulunca, namuslu insana aptal gözüyle bakıyorlar. Dürüst hareket edene şaşkın gözüyle bakıyorlar. Bir de nasihat ediyorlar: “Oğlum, bu kadar utangaç olma, biraz yırtık ol...”

Öyle şey olur mu?

Dinimizin emirleri, güzellikleri zamana göre değişir mi?

O devirde güzellik neyse şimdi de o!

“Zaman sana uymazsa sen zamana uy!” demiş.

Bunu hangisi demiş, kim demiş, sen bu lafı nereden duydun? Zaman sana uymazsa sen zamana uy, demişmiş; kim demiş, söyle bakalım, nereden?!..

Âyet mi yazıyor, hadis mi yazıyor, nereden çıkarttın bunu sen?

Onun için bu devirde böyle yapılır, herkes bir yol tutturmuş yapıyor. Gidiyorsun adam, evine varıyorsun, tamam, dindar, sakal bırakmış... Kızlarına bakıyorsun açık, parmaklarına bakıyorsun, altın yüzükler, saatine bakıyorsun altın, işine bakıyorsun acayip! Ne oldu, ne anladım ben bundan?!..

Bir şey anlayamadım, tezatlarla dolu bir hayat! Hâlbuki tepeden tırnağa, ailesinden işyerine, gecesinden gündüzüne insanın -işte İslâm, işte İslâm’ın emirleri- ona uygun yaşaması lazım. Tezatlî olmaz!

Adama; “Hadi şu şekeri ye.” diyorsun, “Ben perhizliyim yemem, şeker hastalığım var.” diyor. Veyahut, “Şu turşuyu ye.” diyorsun, “Biber ye...” “Hayır yiyemem.” diyor.

Çay içecek; cebinden kutuyu çıkartıyor, şekeri, özel ilaç şekeri kendisi koyuyor, öyle içiyor.

Neden?

“Rahatsızlığım var, içersem olmaz.” diyor. Perhizdeyken perhizi bozarsa rahatsızlığı varken, ters şey yerse nasıl bozuluyorsa İslâm’da da tezatların yeri yok!

Sen müslüman mısınız?

Müslümanım.

Allah’a inanıyor musun?

Amennâ ve saddaknâ.

Kur’an’a inanıyor musun?

Amennâ ve saddaknâ, elbette başımızın tacıdır.

Peygamber Efendimiz’e tâbi misin?

Elbette.

Tepeden tırnağa her şeyinle ona uy!

Yarısında uy yarısında uyma! “Gündüz külahlı, gece silahlı!” diye bir tabir vardır. Gündüz külahlı, gündüz külah giyiyor derviş filan gibi boynu bükük; geceleyin tebdil-i

kıyâfet, alıyor eline silahı; harami, mesela yol kesiyor, hırsızlık yapıyor.

Böyle şey olur mu?

Her hâliyle her anında her zamanında insan İslâmiyeti yaşayacak çünkü Allahu Teâlâ hazretlerine karşı kulluk borcumuz hiçbir zamanda tatile uğramıyor; gecemizde gündüzümüzde, işimizde evimizde devam ediyor.

Hadîs-i şerîfte *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri şöyle buyurmuş:

إِنَّ أَوَّلَ قَطْرَةٍ تَقْطُرُ مِنْ دَمِ الشَّهِيدِ يُكْفَرُ بِهَا ذُنُوبُهُ،
وَالثَّانِيَةُ يُكْسَى مِنْ حُلِّ الْإِيمَانِ، وَالثَّلَاثَةُ يُزَوَّجُ
مِنَ الْحُورِ الْعِينِ

İnne evvele katretin takturu min demi's-şehîdi yükefferu bihâ zünûbühû ve's-sâniyete yüksâ min huleli'l-îmân ve's-sâlisetü yüzevecü mine'l-hûri'l-în.

Ebû Ümame el-Bahîrî hazretlerinden Taberânî kaydetmiş. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri bu hadîs-i şerîfinde, şehidi methederek şehidin sevabını anlatarak buyurdu ki;

*İnne evvele katretin takturu min demi's-
şehîdi yükefferu bihâ zünûbühû.* “Şehidin
kanından damlayan ilk damla ile şehidin bü-
tün günahları afv u mağfiret olur!”

Daha ilk damlası yere damlar damlamaz
şehidin bütün günahları afv u mağfiret olur.

Şehit dediğine göre demek ki yaralandığı
zamanki değil, şehit düşer düşmez, ilk şehit
düşer düşmez yere damlayan damlayla bütün
günahları bağışlanır. Sonra;

Ve's-sâniyete yüksâ min huleli'l-îmân.
“Kendisine iman hulleleri giydirilir.”

Üstüne o imanından dolayı, Allah yolun-
da canını verdi diye mânevî cennet elbiseleri,
hulleler giydirilir. Üniforma gibi kıymetli hul-
leler giydirilir; iman hullesi.

Ve's-sâlisetü yüzevvecü mine'l-hûri'l-în.
“Üçüncü damlada hurilerle evlendirilir.”

O kadar süratle günahları bağışlanır ve
giydirilir kuşatılır, düğünü de yapılır da cen-
netteki hurilerle evlenir. Üçüncü damlada işi
tamam!

Hûr ne demek?

Yüzevvecü mine'l-hûru'l-în. “Hurilerden bir grup, kendisine nasip ne düşmüşse onlarla evlendirilir, onunla evlendirilir.”

Arapça'da *ahver* kelimesi var. Müennesi *havrâu* geliyor, *havrâu* fu'l vezninde cem-i hûr oluyor. *A'yen* müennesi *aynâu* cemi *în* geliyor. Bunlar iki sıfattır.

Hûr; “gözünün akı gayet ak, karası gayet kara” demek.

În ne demek?

“Gözü gayet güzel, kirpikleriyle [kaşlarıyla] son derece güzel gözlü” demek. Gözünün karası kara, akı ak, pırıl pırıl, kirpikleri kıvrık, fevkalade güzel gözlü o cennet eşleriyle evlendirilir.

el-hûr, el-în: İki de gözün güzelliği ile ilgili iki sıfat oluyor. Tek olursa bir kişi için olursa *aynâu* derler.

Aynâu: “İri gözlü, güzel, cennet eşi.” demek olur. Çoğuluna da *havrau* derler. *Ahver, havrâu, hûr* geliyor.

Muhterem kardeşlerim!

c. İslam, Dünyanın Her Tarafına Ulaşmıştır

Bu din bu diyarlara geldiği gibi İspanya-lar'a kadar gitti, Orta Asyalar'a kadar gitti, Fransa'nın içlerine kadar girdi. Sicilya, Malta adası alındı, Balkanlar'da Viyana'ya kadar gitti, Rusya'dan ta Moskovalar'a kadar Ural Dağları'na kadar gitti.

Sekizinci asırda İngiltere Kralı'nın bir tanesinin parası bulundu ki üzerinde kendi imzası ve *Lâ ilâhe illallah Muhammedü'r-Resûlullah* yazısı var. Bizim mecmuamızda da resmini bastık. İngiltere Kralı da müslüman olmuş, İspanya da, Fransa da, İngiltere Krallığı da Müslümanlığı kabul etmiş!

Afrika'nın tarihi karanlık, Avrupalılar oralarda çok tahribat yapmışlar. İslâm'ın ta ikinci, üçüncü asırdan itibaren Afrika'nın tahmin edilmeyecek kadar uzak bölgelerine kadar girdiği biliyoruz. Bu Amerikalılar hep bizim müslüman köylerini yağmalayıp yağmalayıp zencileri oradan alıp götürdüler ama bizim haberimiz olmadı, onlara yardım edemedik! Onlar Amerikan çiftliklerinde esir olarak çalıştılar. Şimdi zenci oldular, o müslümanların çocuklarını hristiyan da yaptılar.

Şimdi Amerikalı gördük mü zenci olarak biz de karşımızda öyle görüyoruz.

Bu İslâm her tarafa dağıldı.

Nasıl dağıldı?

Fedakârlıkla dağıldı. Kefenlerini aldılar boyunlarına doladılar veya başlarına sarık diye sardılar, uçlarını sarkıttılar melek kıyafeti gibi. Silahlarını aldılar, “Yâ Allah!” diye yola çıktılar, zikrederek Allah yolunda gittiler. Gittikleri yerde dediler ki; “Müslüman ol, hak din budur! Bâtıl dini bırakın, putu bırakın, Allah’a kulluk edin, birbirinize zulüm etmeyin, birbirinizi istismar etmeyin, Allah’ın ahkâmına tâbi olun!”

Olanı; “Peki.” dediler, geçtiler, orası müslüman diyarı oldu. Olmayanı, İslâm’a gelinceye kadar zorladılar, çarpıştılar İslâm’ı [yaydılar]. Peygamber Efendimiz; “Ben, siz müslüman oluncaya Allah’ın emrine gelinceye kadar gelmeyenlerle mücadele etmekle, cihat etmekle, mukâtele etmekle emrolundum!” buyurmuştur.

Âhir zamanda Ümmet-i Muhammed cihattan ayrıldığı zaman alınlarına, sırtlarına,

kendilerine zillet yapıştı. Bu cihat kıyamete kadar baki iken bazıları rahata düştüklerinden, bazıları da korkudan, bazıları da başka hesaplardan cihadı bıraktıkları için cihadı bırakana Allah'ın yardımını yok! Cihadı bıraktımı yardım kesiliyor, ondan sonra zillet başlıyor.

Ölüm korkusundan cihadı bırakan insanın, ölümden kurtulması diye de bir şey yok! Ölümden korkmayıp cihada giren kimsenin de ölüvermesi diye bir şey yok!

Her zaman söylüyorum:

Hâlid b. Velid! Kabri Suriye'de bir şehirdedir, oraya meydana bir abide koymuşlar, kocaman bir abidenin üstüne yazı yazmışlar: “Şu benim vücudumda kılıç darbesi veya ok saplantısı veya mızrak yarası olmayan bir karış sağlam yer bulamazsın. Vücudumun her tarafı -harplere girmişim çıkmışım, gazalar eylemişim- delik deşiktir.”

Ve hâene emûtu alâ firâşi. “İşte görüyorsunuz, şimdi yatağımda ölüyorum.” diyor. Hâlid b. Velid o kadar harbe girmiş.

Lekad şehidtü miete zahfin. "100 tane savaşa girdim çıktım, her tarafım delik deşik oldu; işte görüyorsunuz yine yatağımda ölüyorum." *Fe lâ na'met a'yünü'l-cühelâ.* "Korkakların gözleri açılsın, [korkaklar] uyumasın, bu hakikate dikkat etsinler!" demiş.

Bir de sahabeden bir kimse diyor ki;

"Yâ Resûlallah! Uzat elini, sana bey'at edeyim, sana tâbi olayım, emrin başımın üstündedir, yalnız ne üzerine bey'at edeceğim?"

"Şöyle şöyle, şöyle şöyle..." Peygamber Efendimiz şartlarını söylüyor. Diyor ki;

"Hepsi başımın üstünde, pekâlâ ama ben korkak bir insanım, bir şu cihat dediğiniz şeyi yapamam." diyor. Peygamber Efendimiz cihat emrini de söylemiş. Dobra dobra söylüyor:

"Korkağın biriyim, cihada gidemem, benden bunu affet."

Çünkü samimi insan, samimi olunca açıkça söylüyor.

"Korkağım yâ Resûlallah, eğer mümkünse benden bu cihadı affet. Bir de şu zekâtı

benden affet.” diyor. “Benden zekâtı isteme çünkü işte şu kadarcık malım var, onu da aileme, çoluk çocuğuma verebiliyorum.” filan deyince Efendimiz onun elini tutmuş da sarsmış; “Ya peki, o zaman cennete nasıl girilir, ya peki o zaman cennete nasıl girilir?!..” diye birkaç defa söylemiş.

Öyle şey olur mu, Allah’ın emirlerinin bazısına var bazısına yok! Öyle olmaz! Tabii Efendimiz öyle diyecek değil! “Ya cennete nasıl girilir?!..” diye birkaç defa öyle söyleyince bakmış ki hata yaptı, “Peki yâ Resûlallah, her şartına razıyım, sana bey’at ettim.” diye eline sarılmış, öyle bey’at eylemiş.

Cihat edeceğiz.

Ne yapalım hocam?

Cihadın çok çeşitleri var: Bir çeşidi fikren, kalemle, kültürle yapılan cihat; bir çeşidi insanın kendi nefsiyle yapılan cihat; bir çeşidi düşmanların en azılılarından birisi olan şeytanla yapılan cihat...

Cihat sözünü iyi bilmek lazım: Karşılıklı savaşmak, katleşmek, birbirlerini öldürmek mânasına geliyorsa; *câhede yücâhidü*

mücâheden ve *cihâden* sözü de iki cehdeden tarafın birbirlerine uğraşması, cehd sarfedişmesi demek.

Biz kiminle cehd sarf ediyoruz?

Düşman geliyor, İslâm'ı ezmeye çalışıyor. Müslüman kalkıyor İslâm'ı ezdirmemeye, korumaya çalışıyor, bir böyle cehd edişme var, karşılıklı ter döküp uğraşma var. Onun için kim düşmansa ona karşı müslümanın hamiyet-i diniyesi ile -dinine karşı olan sevgisinden, bağlılığından dolayı- çalışması lazım. Çalışınca da bazen uyku gider, bazen içinde ışıl ışıl ben Allah yolunda şehit olsam diye şehit olma arzusu yanacak!

Yakın çevremizin siyasî hadiselerini gazetelerde hep okuyoruz: Amerika, "Libya'ya şöyle yapacağım, böyle yapacağım..." diyor. Bize de; "Sen de bu ambargoya katıl!" filan demiş, gazeteden okuyoruz. Libya'da da herkes ayağa kalkmış: "Geleceği varsa göreceği var, biz de cihat ederiz, komandolar, asarız keseriz..." Onlar da öyle, o da kendi halkını tahrik ediyor, kendi çocuğuna bile intihar komandosu olmanın usullerini, mecburî ders olarak öğretiyor.

Gözümüzün önünde bir tiyatro dönüyor ama Allah işin aslını hayır etsin. İsrail diyor ki; “Libya, Tunus gibi değil!” Tunus’u gitti bombaladı, oradaki toplantıda bilmem kaç kişinin ölmesine sebep oldu. O zaman kimse gık demedi. Ama iki tane şahıs bir Viyana’da, bir Roma’da iki bomba patlattılar da şu kadar insan ölünce neredeyse harbe kadar yanaştı, Orta Doğu’da harp olacak gibi oldu. Şimdi yapsa yapacak ama; “Libya’ya yapamayız çünkü onun elinde her çeşit silah var.” diyor. Güzel oluyor, insan hazırlıklı oldu mu güzel oluyor. Büyükler ne güzel söylemişler;

Hâzır ol cenge eğer ister isen sulh u salâh

“Eğer sulh istersen rahatlık istersen cenge hazır ol, düşmanın ödün patlasın!”

Benim de hatırıma gelir ki işi biraz daha sağ sol vs. bir taraftan biraz daha azıtacak olsalar, biz de buradayız diye bir şey yapmak hatırıma geliyor, bir de hatırlatmak! müslüman hak yolda ölmeyi canına minnet bilir, devlet bilir.

Kıbrıs hadisesi çıktığı zaman bizim Gaziantep taraflarından kardeşlerimizden bir tanesi ailesine mektup yazmış. Diyor ki;

“Benim akranımın arasında böyle imkâna kavuşan çok az bahtiyar vardır. Çünkü askere giderler, harp yoktur bir şey yoktur, vazifeyi yaparlar dönerler. Çok şükür ki ben akranarımdan pek çok kimseye nasip olmayan bir şeye nâil oldum, şehit olmaya gidiyorum.”

Asker, yedek subay, Kıbrıs’a giderken ailesine böyle mektup yazmış:

“Pek çok kimseye nasip olmayan bir şey bana nasip oldu, şehit olmaya gidiyorum, hakkınızı helal edin, çocuklarıma iyi bakın...”

Vasiyetlerini, tavsiyelerini yapmış, [savaşa] gidiyor. Müslüman böyledir. Onun için bu müslümanlardan, bu kâfircikler ne kadar korksa o kadar iyidir. Ödleri patlasın çünkü sessiz durur, sessiz durur ama sonra ne yapacağı belli olmaz! Yanardağ gibi bir patladığı zaman ne yapacağı belli olmaz!

Muhterem kardeşlerim!

Bir de Libya’nın hadisesi, Tunus’un hadisesi bizlere ders olsun ki zayıfı herkes tepe-

ler. Herkes kendisinin dişine göre oldu mu karşısındaki insan gelir omuz vurur, çatar, yakasını tutar, sarsar, yere yatırır, herkes çatar!

Amerika'da komandolar var, bizim askerlerimizle Kore'de bir arada oldular da Kızıl Çin'le arpıştılar. Hava soğukmuş, bizim Ankara'nın soğuğu gibi şiddetli soğuk! Bizim Mehmetikler'den bir tanesi o bol Amerikan parkalarını filan giymiş, soğuktan kulaklarını kaldırmış, büzülmüş gidiyor. Orada da birkaç tane domuz eti yiye yiye şişmiş Amerikalı komando var. Ne yapacaklarını şaşınıyorlar, iki içiyorlar; herifler azgın. Ondan sonra zavallı bizimki de uşuyor. "Gel." filan demişler, kedinin fareyle oynadığı gibi. El ense çekip oyun oynayacaklar, şakalaşıyorlar.

Hepsi asker, delikanlı. O da; "Gidin işinize." filan demiş nasıl dediyse, hangi dille dediyse. Ötekiler yine biraz daha el çekmek ense çekmek filan -el ense çekmek diyorlar- bir şeyler filan yapmaya kalkışınca, bizimkisi bir doğrulmuş bunlara bir girişmiş, pat kt, ikisini birden yere devirmiş. Meğer köyünün başpehlivanıymış. Amerikalı onu öyle grn-

ce, bir Şeye benzetemedi galiba. Hazırlıklı olmak iyidir.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor ki;

المؤمن القوي، خيرٌ وأحبُّ إلى الله من المؤمن
الضعيف، وفي كلِّ خيرٍ

el-Mü'minü'l-kaviyyü hayrün ve ehabbü ilallâhi mine'l-mü'mini'l-daîfi ve fî küllin hayrün.

Çok mühim bir hadîs-i Őerîftir, benim zihnime iyi yer etmiş hadîs-i Őerîflerden biridir. Bize bir mühim gerçeği ifade ediyor:

“Kuvvetli müslüman zayıf müslümandan Allah indinde hem daha hayırlıdır hem daha sevimlidir, ama hepsinde hayır vardır!”

Müslümanın hepsi hayırlıdır ama kuvvetli müslüman zayıf müslümandan Allah'a hem daha hayırlıdır hem daha sevgilidir.

O hâlde nasıl olacağız?

Belimiz bükük olmayacak, benzimiz sararmış, pazımız ince olmayacak; gücümüz kuvvetimiz yerinde olacak.

Bir pazının kuvvetiyle de iş bitmediği için aklımız da yerinde olacak, ilme irfana da çalışacağız, öğreneceğiz. Amerikalı bir şey bulursa biz iki şey bulacağız! O bir âlet yaparsa biz üç âlet, beş âlet yapacağız. Rusya şöyle yaparsa biz böyle yapacağız... Hepsiyle bizim hesabımız var. Bulgaristan'la hesabımız var, Yunanistan'la hesabımız var...

Duracak, uyuyacak, yatacak zamanımız değil ki! Rusya'yla hesabımız var, çok alacaklarımız var. Hesap soracağız, bunun için kuvvetli olmamız lazım. İlmen kuvvetli olmamız lazım, bedenlen sıhhatli olmamız lazım!

Sigarayı içiyor, kendisini eğlencede, zevkte, sefada çürütüyor. Kahvehanelerin önünden geçiyoruz; briç, bezik, bilardo salonu... İçerisine bakıyorum, içerisi görünmüyor, toz, duman, sigara... Orada insan çürür; kumar oynar, kötü arkadaşlar edinir, kötü yollara düşer. Onu istiyorlar:

“Ah şu müslümanlar bir çürüse bir pestilleri çıksa bir işe yaramaz hâle gelseler...” diye düşmanlarımız gözümüzün içine bakıp duruyor.

“Ne zaman bir yere yıkılacak bunlar?!..”

Yıkılsak tilki gibi gelecek. Kendisi yıkma-ya gücü yetmiyor ama yıkılırsak yemeye gelir. Kendimizden düşersek akbaba gibi veyahut bir hayvan, insan veya canlı başka birisi - akbabalar, çölde giden bir insan adım atarken artık susuzluktan sendelemeye başlıyor- üstünde dolaşmaya başlarlar.

“Bu az sonra düşecek!”

Düştüğü zaman, gagalamaya gelir. Canlıyken gelmiyor, yere düştüğü zaman gelir. Onun için Allah’ın izniyle yere düşmeyeceğiz. Allah’a dayanacağız, sa’ye sarılacağız, hikmete ram olacağız, ilmi irfanı öğreneceğiz. Hem bedenlen sıhhatli olacağız hem aklen kuvvetli olacağız hem de şu düşmana karşı hazırlıklı olacağız. Silahımız olacak, gücümüz, kuvvetimiz olacak, korkacaklar.

İsrail harita yapmış Türkiye’nin yarıdan fazlası İsrail’in haritası içinde!

Olur mu?

Demek ki fırsatı bulsa yapacak, fırsatı bulsa burayı alacak. Rusya’nın eskiden beri arzusu biliyoruz ki boğazları almak. İsrail haritasına dikkat ettim -boğazlar bir yere bıra-

kılmış demek ki- orayı da alırsam bütün dünya devletleri bana kızar diye orayı ayrı bir çizgi, şöyle eğri çizgi çekmiş.

Şimdi insana bu gibi zamanda hazırlanmak mantıklı gelmez. “Hoca da nereden tutturdu?” filan der insan ama bu işler oluverir. Olmaması için kuvvetli olmak lazım, hazırlıklı, muhabbetli, uyanık olmak, tedbirli olmak lazım...

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz’in hadisleri ortada, âyetler ortada;

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ

*Ve eiddû lehüm mestata’tüm min kuvve.*³ “Gücünüz yettiğince düşmanlara karşı silah hazırlayın, teşkilat yapın, uğraşın didinin!”

Korksunlar!

Peygamber Efendimiz’in şöhretinden, adından ödleri patlardı. Bir aylık mesafedeki düşman korkardı.

Nusirtu bi’r-ru’bi mesîrete şehrin. “Bir aylık mesafeden düşmanıma benim heybetim,

³ 8/Enfâl, 60.

korkum tesir ederdi de onu tir tir titretirdi!" diye Peygamber Efendimiz'in hadisinde zikredilmiştir. Eğer sen Hz. Peygamber'e has ümmet olursan sana da öyle olur. Senin de hasmının senden bir aylık mesafeden ödü patlar! Yolunca gitmezsen tabii olmaz.

Uğraştın, didindin öldün! Ölürsen üçüncü damlada cennetteki gelinlerle güvey olacaksın daha ne istiyorsun? Üçüncü damla da cennete gideceksin! Kalırsan zaten gazi oldun. Düşmanı def ettin, gelirsin, göğsünü madalyalarla doldururlar. Madalya değildir bizim [amacımız] ama şerefle gezersin, vazifeni yapmış bir insansın. Ölürsen şehit olursun kalırsan gazi olursun. Ne tarafından baksan kârdasın.

d. Vefat Eden Mü'min Kişiye İlk İkrâm

إِنَّ أَوَّلَ تَحْفَةٍ الْمُؤْمِنِ أَنْ يُغْفَرَ لِمَنْ خَرَجَ فِي
جَنَازَتِهِ

Inne evvele tuhreti'l-mü'mini en yuğfera li-men harece fî cenâzetihî.

Inne evvele tuhreti'l-mü'mini en yuğfera li-men harece fî cenâzetihî. "Âhirete göçen

mü'minin ilk hediyesi onun cenazesine katılanların mağfiret olmasıdır.”

Allah'ın sevgili kulu, iyi müslüman, iyi mü'min, tam mü'min; ikram edecek, hediyeler verecek, gönlünü hoş edecek.

O mü'minin ilk ikramı, Allahu Teâlâ hazretlerinin ona ilk hediyesi onun cenazesine katılanların mağfiret olmasıdır. Mü'min ise mü'min-i kâmil ise mü'min-i kamilin cenazesine katılanın afv u mağfiret olacağına bu hadîs-i şerîf işaret. Onun hayrına, bereketine, o zatın Allah indindeki hürmeti, sevgisi, mertebesinin yüksekliği dolayısıyla onun cenazesine katılan insanlar afv u mağfiret olacak!

Onun için [Mehmed Zahid Kotku] Hocamız *rahmetullahi aleyh*'i hatırladım. Perşembe günü âhirete irtihal etti, cuma günü defnedilecek. Haber veremedik, şehrin o mıntıkasında bilmem nerelerden caddelerden trafik durdu. Cenaze namazını kılan insanlar ta nerelere kadar yayıldılar, Süleymaniye Camii nerede Esnaf Hastanesi nerede?!.. Belediye Sarayı'nın kavşağından itibaren her taraf [doldu]!

Buradan bir şey daha çıkıyor: Mü'minlik ne kadar güzel şey ki kendisinin cenazesine gelenlere bile Allah onun hürmetine ne ikramlarda bulunuyor. Biz de etrafımızda kardeşlerimizden vefat edenlerin cenazesine koşacağız. Bu da onu gösteriyor ki cenaze-ye hizmet etmek, gitmek, namazını kılmak - eğer kimse yapmamışsa- yıkanıp kefenlenmesi, hazırlanması, namazının kılınması ondan sonra defnedilmesi, bunlar bizim bütün müslümanların üzerine vazifedir. Ölen ölür, bunlar kalanlara vazifedir. Bunları yapmaya koşacağız, sevabı çoktur.

إِنَّ أَوَّلَ كَرَامَةِ الْمُؤْمِنِ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى أَنْ يُغْفَرَ
لِمُشَيِّعِهِ

*İnne evvele kerâmeti'l-mü'mini alellâhi
Teâlâ en yuğfera li-müşeyyihî.*

Peygamber Efendimiz buyurdu ki; “Mü'minin ilk ikramı, mü'mine yapılan ilk ikram Allah üzerine gerekli olan, Allah'ın o mü'mine yaptığı ilk ikramı, kendisini teşyi edenlerin afv u mağfiret edilmesidir.”

Teşyi etmek diye söyledi: Alıyor, kabristana götürüyor, kabrine uğurluyor. Teşyi etmek, “uğurlamak” demek, âhirete uğurlayıcıları.

إِنَّ بُدَلَاءَ أُمَّتِي لَمْ يَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِكَثْرَةِ صَوْمٍ وَلَا صَلَاةٍ، وَلَكِنْ دَخَلُوهَا بِرَحْمَةِ اللَّهِ وَسَلَامَةِ الصُّدُورِ
وَسَخَاوَةِ الْأَنْفُسِ وَالرَّحْمَةِ لِجَمِيعِ الْمُسْلِمِينَ

İnne büdelâe ümmeti lem yedhulü'l-cennete bi-kesreti savmin ve lâ salâtin velâkin dehalûhâ bi-rahmetillâhi ve selâmeti's-sudûri ve sehâveti'l-enfüsi ve'r-rahmeti li-cemi'i'l-müslimîn.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki; “Benim ümmetimin ebdalları, velileri, evliyâsı, yüksek evliyâsı cennete çok namaz kılıp çok oruç tuttuğundan girmediler. Cenneti kazanmaları çok namaz kılmaları çok oruç tutmalarından değil!”

Neden dolayı?

Velâkin dehalu bi-rahmetillâhi. “Herkes Allah’ın rahmetiyle giriyor.”

Allah'ın rahmeti olmasa biz cennetin parasını ödeyemeyiz. Mümkün değil cennetin parasını ödemek değil, bir ömür boyu çalışıyoruz da şu fâni dünyada bir ev sahibi olamıyoruz. Kirada, oradan oraya, oradan oraya, göçebe hayatı yaşıyoruz. O kadar her gün de çalıştığımız hâlde!

Cennetin parasını nereden öderiz?

Tabii insan Allah'ın rahmetiyle girecek. Ama arkasından kula yönelik sıfatlar diyor:

Ve selâmeti's-sudûri ve sehâveti'l-enfüsi ve'r-rahmeti li-cemi'i'l-müslimîn. "Gönüllerinin selameti ile, nefislerinin cömertliği ile ve bütün müslümanlara merhametleri, sevgileri, acımaları, şefkatleri dolayısıyla girerler."

Üç sıfat saydı: "Göğüslerinin selameti, nefislerinin cömertliği, bütün müslümanlara karşı merhameti."

Selâmet-i sadr, sehâvet-i nefis ve merhamet; üç sıfat.

Kelimeleri izah edeyim:

Büdelâ bedil ve bedel kelimelerinin cem'i olduğu söylenir. "Ümmetin yüksek rüt-

beli velileri, sevgili kulları, Allah'ın evliyâsı, erenler” dediğimiz kimselerdir ki bunların sayıları hakkında çeşitli hadîs-i şerîflerde çeşitli ibareler vardır. Bunların yerlerinin neresi olduğu, nerede toplandıkları, miktarlarının ne olduğu, birisi vefat edince, yerlerinin nasıl dolduğuna dair hadîs-i şerîflerde ifadeler var. Bunlar erenler, evliyâlar dediğimiz kimseler olmuş oluyor. Bunlar tabii yüksek evliyâ, cennete girecekler cennete girecek. Bunlar çok oruç tutmaktan ve namaz kılmaktan girmeyecekler!

Kardeşlerim!

Demek ki insanın içi, ahlâkı güzel olmayınca kıldığı namazların, tuttuğu oruçların sevabı sönük oluyor, cılız oluyor, onlar yeterli olmuyor. Bizim arabanın aküsü zayıfladı, sabahları basıp da motoru çalıştırmıyor. Akü var, anahtarı çevirdiğin zaman cereyan da var ama yeterli olmayınca olmuyor. Kuvvetli olması lazım, kuvvetli olmadığı zaman işe yaramıyor. Bir adam gönlü pak, temiz değilse eğer ahlâkı güzel değilse cömertliği yoksa acıması, şefkati, merhameti yoksa huyları kötüyse o zaman onun namazı da kendine

benziyor. Namaz güzel bir şey, oruç güzel bir şey ama adamda iş yok!

Adamda iş olmayınca kötü demirden iyi kılıç yapılır mı?

Şeyh Sâdî öyle diyor:

Şemşîri nîk ziâhenibed kuned kesi.

“Kim yapabilir kötü demirden iyi kılıcı?”

Malzeme iyi olacak ki iyi kılıç olsun, halis, has çelik olsun. Demir kötü olunca olmaz, malzeme temiz olacak. Onun için huyu iyi olmayan insanların demek ki ibadetleri de iyi olmuyor. Anlaşıyor ki insanın huylarını düzeltmesi lazım. Bu huylar düzelmeyince, ahlâkı kemalata ermeyince insanın yaptığı işler zayıf kalıyor, yetersiz kalıyor. Zaten onları eğri büğrü yapıyor, güzel olmuyor, bir şeye benzemiyor. Hani bazen insan bir yemek yer yiyemez, bir kaşık alır bırakır.

Acıktığın zaman yemek yenmez mi?

“Yenir ama hocam yemeği öyle berbat yapmış ki yenecek gibi değil, ne tadı var ne tuzu var...”

Bazen insan bir kumaş alıyor, bazen bir çorap alıyor; kalitesiz oldu mu beğenilmiyor. Bazen sudan bir yudum alıyor:

“Aman aman istemem, git götür!”

Neden?

“Su acı hocam, tuzlu, tadı güzel değil.” filan diye içilmiyor.

Huyumuz güzel olacak. Huy güzelliği fevkalade önemlidir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri buyurdu:

“Ben güzel ahlâkı tamamlamak için peygamber gönderildim!”

Bizim bu tarikat, tasavvuf diye duyduğumuz şeyler; Yunus Emreler, Mevlânâlar, İsmail Hakkılar, İbrahim Hakkılar, Eşref-i Rûmîler... *rahmetullahi aleyhim ecmaîn kad-desallahu esrârahüm*, bunların yaptıkları iş nedir?

Bu hadîs-i şerîfleri duydukları için ahlâklarını düzeltmeye gayret etmişler. Bazı ukala takımı da çıkıyor, âyet bilmez, hadis bilmez!..

Tahsilin ne?

Sorma hiç!

Tasavvufa yalan yanlış çatar, evliyâya çatar, tarikate çatar. Çatıyorsun ama sen işin aslını bilmiyorsun ki!..

“Hadis biliyor musun?”

Bilmezsin.

“Âyet bilir misin?”

Bilmezsin.

“Arapça okudun mu?”

Okumadım.

Ukala adam, ne karışyorsun?!.. Bırak, bilenlerin işine burnunu sokma, onların hepsi alim insanlardı; büyük alimler, büyük şeyhler.

Bizim Osmanlı alimlerine bakıyorum, hepsi ehl-i tarîk, onların hepsi şaşkındı da sen mi akıllısın?!.. O itirazcılara Öyle demek lazım. Osmanlılar’ın Ebû Suudlar’ı, İbn Kemal’i, Müstakimzâdeler’i yenisi, eskisi... Bunların hepsi İslâm’ı bilmiyorlardı da akıllım, bu dünyada sadece sen mi akıllısın?!..

Her şeye itiraz ediyor: “Kerâmet yoktur!” diyor. Kerâmet vardır, Kur’an’da vardır

hadiste vardır, ümmette vardır, eskiden vardır hâlihazırda vardır!

Sen ne hakla inkâr ediyorsun?

“Görmedim.”

Kör olduktan sonra kör görmez! Sonra kötü adamlarla gezersen kötü adamlardan kerâmet görmezsin, rezalet görürsün. İyi adamların yanına yanaş, edebi öğren, diz çök, adam ol; Allah sana da verir, sana da gösterir! Olmayan şeyler değil ama hâsılı böyle oluyor.

Demek ki huyumuz güzel olacak! Bu sözden sakın; “Namaz kıymetli değil, oruç kıymetli değil!” diye anlamayın. Huy güzel olmayınca adam namazı da güzel kılmıyor, kıymeti olmuyor! Huy güzel olmayınca orucu da güzel tutmuyor, kıymeti olmuyor. Hadislerde delilimiz var. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“Bir insan malayani konuşmayı kesmezse -lambur lambur konuşuyor, sözüne dikkat etmiyor- onun o orucunun sevabı gider.”

“Bazen bir insan oruç tutar, akşama sadece aç kalmaktan başka eline bir şey geç-

mez. Gıybet etmiştir, dedikodu etmiştir, kalp kırmıştır...” diyor.

Demek ki huy kötü oldu mu sevaplar gidiyor. Sonra;

“İki insan kapıdan girer, şurada namaz kılar. Birisi bin sevap alır, birisi bir sevap alır gider. Aynı namazı kıldılar, birisi az alır birisi çok alır; çünkü birisi huşû-u kalp ile *Allahu Ekber* dediği zaman Rabbinin huzurunda olduğunu bilerek edepli bir namaz kılar, âdab-lara uygun bir namaz kılar, sevapları alır götürür. Ötekisi de aklı bakkal hesabında, yarın yapacağı işlerde, namazın rekâtlarından haberi yok, şeytanın vesvesesine takılmış. Bu namaza benzemedi. Hızlı hızlı kılar, paldır küldür, paldır küldür...

Peygamber Efendimiz öyle kimselere hızlı hızlı kılınca diyor ki;

“Kalk, sen yeniden namaz kıl; çünkü sen namaz kılmadın!”

Demek ki tâdilîne riayet edecek, şuurunu toplayacak, Rabbinin huzurunda olduğunu bilecek. Kimisi abdestli sanıyor, abdestli değil. Yüznumaraya giriyor çıkıyor, şır şır abdest

alıyor, geliyor. Yolda gelirken senin abdestin kaçtı, çünkü yüznumarada beklemedi, abdest aldım sanıyor. Daha o abdest aldığı yerden kalkarken abdesti kaçıyor, farkında değil! Baksa donuna ıslandığını görecek! Abdestinden istibra edecek, abdestini usulüyle alacak, namaza huşû ile gelecek, şuur ile namaza duracak. Çok incelikleri var, tabii insan kitaplardan okur.

“Namaz kıymetli değil!” demek değil, “Adam kıymetli olmayınca güzel yapmıyor!” demek.

Bu mübarekler cennete nasıl girmişler?

Allah’ın rahmeti ile girmişler, amennâ ve saddaknâ. Herkes, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz dâhil, herkes cennete Allah’ın rahmeti sayesinde girecek. Yoksa hak edip de girmek mümkün değil! Hak ederek cennetin bir oturduğumuz -Allah nasip ederse oturacağımız- tahtının altına, gümüşüne, elmasına para yetiremeyiz. Köşkleri olacak, 70 bin odası olacak, her odada hurisi olacak... Orada akıl almaz gözler görmedik, kulaklar işitmedik, hayallere sığmayan, gönüllere gelmemiş nimetler olacak.

Karşısında hürmet ettiği bir kimseyi görecek, karşısındakinin üstünde çok güzel elbiseler var. Kendisinin elbiseleri o kadar güzel değil, cennette içine böyle bir korku gelince;

“Eyvah benim elbiselerim biraz daha düşük...”

Daha onu öyle konuşurken hop üstündeki elbiseler değişecek, ondan daha âlâ elbiseler üzerinde olacak.

Neden?

Peygamber Efendimiz diyor ki;

“Cennette mahzun olmak yok!” Onun elbisesi benden daha iyi diye mahzun olmak yok da ondan! Herkes Allah’ın verdiği şeyden hoşnut ve razı olacak. Orada hiç kimseye kendisinden daha çok verildiğini sanmayacak. Herkes Allah’ın rahmetiyle girecek, bunu anladık.

Bize düşen güzel sıfatlara gelem:

1. *Selâmeti’s- sudûri*. “İnsanın gönlünün, göğsünün selamette olması.”

Sadr, -sudûr sadrın cem'i, çoğulu. "Bu adamlar göğüslerinin selametiyle girecek." diyor.

Göğsün selameti nedir?

Göğsün içinde karşısındakilere karşı kin, adavet, buğz, düşmanlık, intikam, haset vs. gibi şeyler olmayacak. O göğüs salim olacak. Kapalı bir kutu, ne olduğu bilinmiyor. Bunun içinde karşısındaki müslüman kardeşine düşmanlık, kin, adavet, haset varsa, yüzü gülüyor ama içinden fokur fokur kaynıyorsa bu göğsün kıymeti yok. Bu gönül salim olacak, müslüman kardeşine iyi şey temenni edecek, iyiliğini isteyecek. İçi dışı pak olacak, tertemiz olacak, bunun içinde kir bulunmayacak.

Gönlün temizliği en mühim işlerden biridir. Tasavvufla temizlenir, zikirle temizlenir, insafla, terbiyeyle temizlenir, insan bu şeylerden kurtulur. Kurtulamazsa o kötü huylar dolayısıyla ölür gider, çok da zarara uğrar, bunlardan kurtulamazsa olmaz. Büyüklerden bir tanesi diyor ki;

"Bir şişenin içine murdar bir şeyi koysalar ağzını sımsıkı kapatsalar deniz kenarına,

derya kenarına götürseler, on yıl dışını ov-salar [temizlenmiş olur mu?]"

Olmaz, içinde murdar var! Hatta;

“İçki koysun!” diyor, o öyle demiş.

Bazıları içiyor ya o murdardır.

“O içkiyi içine doldursalar, içine kapat-salar, götürseler derenin kenarında on yıl yıkasalar...”

Ne yapıyorsun, dışını yıkıyorsun! Dışını yıkıyorsun ama içinde murdarlık aynen kalıyor! İşte o evliyallah büyükler buna benzetmiş. İnsanın içinde kötü duygular olduğu müddetçe dışarıdan abdest alıyor şişenin dışını yıkıyor. İçini de yıka bakalım, içini de yıka da o kötülükler gitsin.

Allah cümlemize selâmet-i sadr nasip etsin.

e. İnsan Gönlünün Cömert Olması

2. *Sehâvet- i nefis, Sehâveti'l-enfûs. Enfûs*, “nefisler” demek, “nefsin cömertliği”.

Nefsin cömertliği nedir?

İnsanın parası olur veya olmaz ama insanın gönlü cömert olur. Parası varsa kardeşine

acı, kesenin ağzını açar hediye verir, ikramda bulunur, borç verir. Parası yoksa hizmetine koşar. Kendisini hizmete arz eder: “Emret, emrindeyim, buyur ne istersen yapayım.” filan der, yardımına koşar, hastalanınca başucunda bulunur, hastanede gece yanında nöbet tutar, işine koşturur. İşte bu gönül cömertliği...

Cömertliği üçe ayırmışlar: Birisi mal cömertliği, birisi ten cömertliği, birisi can cömertliği.

Mal cömertliği: Parası var, veriyor, Allah kabul etsin.

Ten cömertliği: Gücü kuvveti yerinde, hizmete koşuyor, bedeniyle hizmet ediyor bu da ten cömertliği.

Can cömertliği: İçinden, adamın içi her bakımdan cömert, her türlü varlığıyla hizmete koşuyor icabında canını veriyor.

Mesela şehit nedir?

Şehit can cömerdidir. Çünkü Allah yolunda canını veriyor. Şairin sözü çok hoşuma gidiyor, ne maksatla söyledi bilmiyoruz tabii ki şair öldü gitti, hatırımızda şiiri kalmış:

Cânı cânân dilemiş vermemek olmaz ey dil

Ne nizâ eyleyelim ol ne senindir ne benim

“Canı sevgili istemiş ey gönül, vermemek olmaz. Ne çekişip duruyoruz, birbirimizle kavga edip duruyoruz; bu can ne senindir, ne benim!” diyor.

Tabii can Rabbimiz’in bize emaneti. Can cömertliği: “Yâ Rabbi! Senin yolunda canımı da veriyorum.” diyor, savaşa giriyor.

Peygamber Efendimiz zamanında sahabeden birisi kendisini kusurlu kabahatli hissediyor, gidip;

“Yâ Resûlallah, ben şimdi bu savaşa girsem Allah yolunda cihat etsem bana da cennet var mı?” Peygamber Efendimiz;

“Var.” dedi. O kendisi; “Bana da var mı?” diye soruyor.

“Var” dedi.

“Dur, şu hurmalarımı yiyeyim de öyleyse savaşa gireyim.” dedi.

Eline torbasından hurma almış, birkaç hurma yerken sonra ne düşündüyse dedi ki;

“Bu hurmaları bitirinceye kadar çok zaman geçecek, sabredemeyeceğim.”

Hurmaları savurdu attı; Yâ Allah! Savaşa girdi.

“Şehit oldu, cennetlik oldu.” Efendimiz öyle buyurdu.

Hurmaları bitirinceye kadar zaman çok, uzun, diyor. Tahammülü kalmadı, cennete girmek için hasretliğini çekecek hâli kalmadı, yâ Allah dedi, girdi.

Can cömertliği huyu insanı cennete götürür. Pıntilik, nekeslik huyu da insanı cehenneme götürür. Pıntilenir pıntilenir, cimrilenir cimrilenir, zekâtını bile vermez, hadi cehennemde yanar.

Cömertlik güzeldir!

Peygamber Efendimiz'in yeminini her zaman söylüyorum: “Vallahi zekâttan, sadakadan, verilen o hayırlardan mal azalmaz!” diyor. Peygamber Efendimiz yeminle söylüyor; “Vallahi azalmaz!” diyor.

“Ama hocam kesesinden çıkacak...”

Çıkar ama öbür taraftan Allah başkasını gönderir, korkma! Korkma, bu çark döner. Bizim -Allah rahmet eylesin- Hacı Bayram [Camii'nin] imamı kesesini açar gösterirdi:

“Şu kesenin içinde para hiç durmaz, hiç de eksik kalmaz!” derdi. Hiç durmaz, hep harcanır; hiç de eksik kalmaz.

Demek ki cömertlik!

Cömertliğin her çeşidine sahip olacağız. Cömert olacağız, nekes olmayacağız, pinti, cimri olmayacağız.

Bu dünyada ver be, ne olacak! caminin kapısında hayır alırken öyle diyorlar ya: “Ne verirsen elinle, o gider seninle!”

Nazım Hikmet diye bir şair vardı. Diyor ki;

“[Yarısı burdaysa kalbimin] yarısı Çin'dedir, doktor. Sarınehre doğru akan ordunun içindedir!” diyor. Lafa bak!

“Benim gönlüm ne şuradadır, ne buradadır, bilmem nereye akan ordunun içindedir.”

Kızıl Ordu Çin'e komünizm götürmeye gidiyor; "Onun içindedir benim gönlüm." diyor.

Adam Türkiye'de ama gönlü öbür tarafa komünizmi götürecektir orduyla beraber, komünist, o arzuda. "Onun içindedir gönlüm." diyor. O ordunun yaptığı zulümlere buradan bedavadan katılıyor. Günahına ortak oluyor çünkü bir kavmin bir ameline razı olan aynı vebali yüklenir. Ama bizim ibret almamız lazım ki öyle tanımadığı zalimler ordusuna "Benim gönlüm onun içinde!" diyor da biz mazlumlara niye; "Bizim gönlümüz onun içindedir!" demiyoruz? Niye mazlumlara arka çıkmıyoruz? Niye kardeşlerimizi koruyup kollamıyoruz?!.. Akıl almaz!Allahu Teâlâ hazretleri bize insaf versin, İslâm'ın özünü anlamak ve içten, candan yaşamak nasip eylesin.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
13 Cemâziye'leVel1406/23.01.1986

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

